

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 575/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Sajado-sk, s. r. o., Rajská 15/A, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou KUTAN & PARTNERS s. r. o., Rajská 15/A, Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokátky JUDr. Doroty Ďurianovej, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 25 Cb 150/2013-195 z 18. mája 2015, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 17/2018 z 12. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Sajado-sk, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Sajado-sk, s. r. o., Rajská 15/A, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 25 Cb 150/2013-195 z 18. mája 2015, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obdo 17/2018 z 12. júna 2018, ktorou sťažovateľka žiada vydať tento nález:

„1. Základné právo spoločnosti Sajado-sk, s. r. o., so sídlom Rajská 15/A, 811 08 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 44 837 364, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sro, Vložka 59314/B, v mene ktorej koná Yiyu Zhou, konateľ, podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky porušené boli.

2. Zrušuje Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo/17/2018 zo dňa 12. 06. 2018, zrušuje Rozsudok Krajského súdu v Bratislave pod č. k. 1Cob/329/2015-273 zo dňa 11. 05. 2017, zrušuje Rozsudok Okresného súdu Bratislava III pod č. k. 25Cb/150/2013-195 zo dňa 18. 05. 2015, a vec vracia Okresnému súdu Bratislava III, aby v nej znovu konal a rozhodol.“

2. Ako zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z k nej pripojených príloh vyplynulo, sťažovateľka bola ako žalovaná účastníčkou konania pred okresným súdom sp. zn. 25 Cb 150/2013, v ktorom sa obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“), domáhala proti sťažovateľke zaplata sumy 11 550,45 € z titulu neuhradenej ceny diela. Sťažovateľka ako objednávateľka a žalobkyňa ako zhotoviteľka uzatvorili ústne zmluvu o dielo, ktorej predmetom bolo zhotovenie a montáž krytej vonkajšej terasy v prevádzke sťažovateľky v obchodnom komplexe Eurovea Bratislava. Zhotovenie diela žalobkyňa vyúčtovala sťažovateľke faktúrou č. 092010 podľa súpisu dodaného tovaru a vykonaných prác celkovou sumou 56 223,48 €. Po odpočítaní sťažovateľkou uhradenej zálohy mala sťažovateľka doplatiť sumu 19 321,66 €, z ktorej uhradila sumu 7 771,21 € a nezaplatená ostala suma 11 550,45 €. Sťažovateľka sa v priebehu konania pred okresným súdom bránila tým, že suma 11 550,45 € zodpovedá zľave z ceny diela, nárok na ktorú jej vznikol v dôsledku chybného vykonania diela žalobkyňou. Poukázala na to, že žalobkyňa si nesplnila povinnosť vykonať dielo riadne a včas. Sťažovateľka dielo z tohto dôvodu neprevzala. Preberací protokol diela

z 15. decembra 2010 (ďalej aj „protokol“) bol podpísaný iba žalobkyňou a vyplýva z neho súpis vád diela (vady na vonkajšej záhradnej terase: „1. písmená na stĺpoch Sajado na červenú výplň, 2. zakrytovanie päty stĺpov, 3. zvod vody opraviť, 4. povrchová úprava po zime 1x“; vady na bare vonkajšej terasy: „1. oprava písmen na Sajado podľa fontu; 2. čierne bočné steny baru, 3. ak sa bude meniť plafón, oprava tiahel na rampe baru“). V protokole sa žalobkyňa zaviazala začať v lehote 30 dní s odstraňovaním vád a tieto odstrániť do 7 dní, čo sa však nikdy nestalo. V priebehu súdneho konania si sťažovateľka listom z 1. júla 2014 uplatnila nárok na zľavu z ceny diela z titulu jeho skrytých vád, ktoré boli zistené až v čase po odovzdaní diela a oznámené boli žalobkyni najneskôr na osobnom stretnutí 17. júla 2012. Žalobkyňa predložila okresnému súdu mail zo 17. júla 2012, ktorý zaslal jej právny zástupca sťažovateľke a v ktorom jej predložil ponuku s tým, aby uhradila žalobkyni sumu 9 000 € a zvyšok vo výške 2 550,45 € zostane ako zádržné do doby odstránenia vád, pričom k zoznamu vád sa vyjadrí žalobkyňa po tom, ako jej bude sťažovateľkou predložený, pretože dosiaľ eviduje len tie vady, ktoré boli uvedené v protokole. Pre prípad, že existujú relevantné vady nad rámec tých, ktoré už boli spomenuté, žiadala žalobkyňa sťažovateľku o ich predloženie a písomné zdôvodnenie.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 25 Cb 150/2013-195 z 18. mája 2015 žalobe žalobkyne čiastočne vyhovel. Sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 7 550,45 € s úrokom z omeškania od splatnosti faktúry, priznal žalobkyni pomernú náhradu trov konania a vo zvyšku žalobu zamietol. Konštatoval, že sťažovateľka si riadne uplatnila vady diela uvedené v protokole, žalobkyňa ich uznala a zaviazala sa ich odstrániť, k čomu však nedošlo. Sťažovateľka následne vyzývala listami žalobkyňu na ich odstránenie a uplatnila si z týchto vád riadne nárok na zľavu z ceny diela, pričom uviedla, že ako zľavu si bude uplatňovať sumu 11 550,45 € (list sťažovateľky z 19. júla 2013). Podľa názoru okresného súdu sťažovateľke vzniklo právo na zľavu z ceny diela v dôsledku nepodstatného porušenia zmluvy dodávkou chybného diela zmysle § 437 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), keď vady diela uplatnila sťažovateľka v preberacom protokole z 15. decembra 2010. Vo vzťahu k ostatným vadám diela tvrdeným sťažovateľkou okresný súd dospel k záveru, že neboli reklamované právne relevantným spôsobom podľa § 562 Obchodného zákonníka, t. j. bez zbytočného

odkladu po tom, ako boli po odovzdaní diela zistené (vada skrútenia podlahy sa prejavila už v marci 2011). Tieto vady boli zákonným spôsobom sťažovateľkou reklamované až listom z 1. júla 2014. Pretože sťažovateľka žiadnym spôsobom v konaní nepreukázala, že jej vznikol nárok na zľavu z ceny diela v sume 11 550,45 € a okresný súd považoval s ohľadom na charakter väd uvedených v preberacom protokole takúto zľavu za neprimeranú, t. j. nezodpovedajúcu rozdielu medzi hodnotou, ktorú by malo dielo bez väd, a hodnotou, ktorú malo dielo s vadami, ako aj preto, že vady uvedené v preberacom protokole nebránili podstatným spôsobom v užívaní diela, určil okresný súd výšku zľavy úvahou a sťažovateľke priznal zľavu v sume 4 000 €. Prihliadol i na to, že žalobkyňa mala ochotu sťažovateľke určitú zľavu poskytnúť. Sťažovateľkou navrhované znalecké dokazovanie na určenie výšky zľavy okresný súd nevykonal „z dôvodu hospodárnosti konania, pretože trovy znaleckého dokazovania by s najväčšou pravdepodobnosťou boli v nepomere k predmetu konania“. Pokiaľ sťažovateľka navrhla na pojednávaní 18. mája 2015 pojednávanie odročiť pre účely uplatnenia a vyšpecifikovania kompenzačnej námietky a vyjadrenia k dôkazom, jej návrhu okresný súd nevyhovел, „pretože vzhľadom na dĺžku konania a priebeh dokazovania mala možnosť takýmto spôsobom postupovať už skôr a teda súd takýto návrh posúdil ako účelový s cieľom oddialiť rozhodnutie vo veci samej.“.

4. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie. Namietala nevykonanie znaleckého dokazovania, ktoré malo stanoviť hodnotu, o ktorú sa znížila cena diela jeho dodaním s vadami. Uviedla, že nie je rozhodujúce, či jej vady diela podstatným spôsobom bránili v užívaní diela, alebo nie, pretože povinnosťou žalobkyne bolo dodať dielo riadne a bez väd. Pokiaľ okresný súd stanovil výšku zľavy odhadom sumou 4 000 €, jej výška nezodpovedá ani už prv dohodnutej zľave so žalobkyňou, ktorá bola v sume 6 000 €. Vytýkala okresnému súdu, že jej neumožnil písomne sa vyjadriť k veci, keď rozhodol už na pojednávaní 18. mája 2015. Z predložených dôkazov na tomto pojednávaní vyplynula eventuálna možnosť na uplatnenie ďalších nárokov v rámci tohto konania, a to napríklad na náhradu škody vzniknutej z titulu omeškania s dodaním diela. V čase posledného pojednávania, keď uvedené skutočnosti vyšli prvýkrát najavo, normy procesného práva ešte neupravovali akúkoľvek koncentračnú zásadu. Okresný súd nesprávne uzavrel, že vykonaním diela s vadami došlo iba k nepodstatnému porušeniu zmluvy o dielo, pretože

základnými požiadavkami sťažovateľky pre dodanie diela boli rýchlosť (stihnutie sezóny) a kvalita. Sťažovateľka nesúhlasila ani s prenesením dôkazného bremena na jej stranu, ktoré považovala za rozporné so základnými procesnými pravidlami.

5. Krajský súd rozsudkom č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017 rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti a vo výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil. Konštatoval, že okresný súd dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec posúdil správne aj po právnej stránke. Krajský súd zdôraznil, že sťažovateľka neuniesla dôkazné bremeno, pokiaľ ide o výšku jej nároku z titulu zľavy z ceny diela za vady, a okresný súd správne prihliadol iba na vady uvedené v protokole, pretože iné vady neboli riadne reklamované. Určenie výšky zľavy sumou 4 000 € zodpovedalo obsahu spisu a nariadiť na túto otázku znalecké dokazovanie považoval za nevhodné aj krajský súd.

6. Rozsudok okresného súdu č. k. 25 Cb 150/2013-195 z 18. mája 2015 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017 nadobudol právoplatnosť 14. augusta 2017.

7. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodila z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Namietala, že odôvodnenie rozsudku okresného súdu týkajúce sa určenia hodnoty diela z dôvodu neodstránenia jeho väd a výšky poskytnutej zľavy nie je dostatočné. Okresný súd nevzal do úvahy dôkazy, ktoré okrem iného preukazovali pokles tržieb sťažovateľky. Z predložených dôkazov nemohol určiť, o akú hodnotu sa znížila cena diela z dôvodu neodstránenia jeho väd a nedorobkov. Tento postup mohol mať za následok vadu konania, ktorá je neodstrániteľná a ktorej dôsledkom je zmätočnosť konania. Výsledkom vyčíslenia výšky škody v rozsahu ušlého zisku mala byť kompenzačná námietka, ktorú chcela sťažovateľka použiť. Ak okresný súd priznal sťažovateľke nárok na poskytnutie zľavy z ceny diela, mal riadne vykonať dôkazy pre náležité stanovenie hodnoty, o ktorú sa cena diela znížila. Ak takto nepostupoval, došlo k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivý proces. Krajský súd sa mal s dôkazmi navrhnutými sťažovateľkou vysporiadať alebo ich nevykonanie presvedčivo odôvodniť. Konajúce súdy svojím postupom sťažovateľke

znemožnili realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, pretože sa s ňou navrhnutými dôkazmi na stanovenie výšky zľavy z ceny diela nevysporiadali a ani ich nevykonanie riadne neodôvodnili. Sťažovateľka uplatnený nárok na náhradu škody v rozsahu ušlého zisku nemohla skôr riadne špecifikovať a riadne odôvodniť. Okresný súd jej to neumožnil, hoci mu boli dôkazy (tržby) predložené až na poslednom pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok.

8. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Obdo 17/2018 z 12. júna 2018 dovolanie sťažovateľky podľa § 447 písm. c) CSP odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, pretože zistil, že postupom krajského súdu ani okresného súdu k sťažovateľkou namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP nedošlo.

9. Uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 17/2018 z 12. júna 2018 nadobudlo právoplatnosť 12. júla 2018.

10. Sťažovateľka sťažnosť doručenu ústavnému súdu na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 25 Cb 150/2013-195 z 18. mája 2015, rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 17/2018 z 12. júna 2018 odôvodnila tým, že rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu sú arbitrárne, nedostatočne odôvodnené a založené na nesprávnom vyhodnotení výsledkov dokazovania. Po tom, čo na jednotlivých pojednávaniach boli vypočutí konatelia žalobkyne a sťažovateľky a svedok [REDAKOVANÉ] (brat konateľa žalobkyne, ktorý celú stavbu riadil), ďalší svedkovia boli vypočutí až na poslednom pojednávaní – manžel konateľky sťažovateľky a svedkyňa [REDAKOVANÉ], manažérka sťažovateľky, ktorá nastúpila do prevádzky v novembri 2011, zúčastnila sa rokovaní so žalobkyňou vrátane stretnutia 17. júla 2012 a vo svojej výpovedi potvrdila, že predmetom tohto rokovania boli aj ďalšie vady, ako aj to, že sama opakovane vyzývala žalobkyňu na odstránenie väd. Svedkyňa [REDAKOVANÉ] predložila pri svojom výsluchu listinné dôkazy a fotografie, ktoré boli pre vec významné. Okresný súd však na tomto pojednávaní vyhlásil dokazovanie za skončené.

Pri hodnotení dôkazov priznal okresný súd väčší význam mailu právneho zástupcu žalobkyne zo 17. júla 2012 a skutočnosti, že sťažovateľka naň nereagovala, než výpovedi svedkyne [REDACTED] a ňou predloženým dôkazom. Pritom práve na rokovaní 17. júla 2012 došlo k vytknutiu väd žalobkyňi. Súdy nevzali dostatočne do úvahy ani to, že konateľka sťažovateľky a jej manžel sú čínskej národnosti a pri komunikácii so žalobkyňou sa z dôvodu jazykovej bariéry spoliehali na to, že všetky ústne vytknuté vady diela budú žalobkyňou riadne spísané do protokolu. K porušeniu práva sťažovateľky na súdnu ochranu došlo aj nevykonaním sťažovateľkou v podaní z 8. júla 2014 navrhovaného znaleckého dokazovania na otázku skutočnej výšky zľavy z ceny diela, na ktorú mala sťažovateľka nárok. Pritom významné je i to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dielo malo aj iné vady. Aj manžel konateľky sťažovateľky uviedol ďalšie vady, okrem iného aj kvalitu dreva, ktorá nebola taká, ako bola požadovaná, keďže po zime sa drevo zmenilo. Znaleckým dokazovaním by bol preukázaný i rozsah väd diela. Práve vykonanie znaleckého dokazovania bolo tým dôkazným prostriedkom, ktorý mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z iných vykonaných dôkazov nebolo možné bezpečne ustáliť. Navyše rozsah väd vyplýva aj zo znaleckého posudku, ktorý na poslednom pojednávaní predložila svedkyňa [REDACTED] a ktorý si nechala vyhotoviť sťažovateľka v júli 2012. Aj z ďalšieho listinného dôkazu predloženého touto svedkyňou, a to cenovej ponuky na opravu väd diela [REDACTED], z 12. mája 2015, ktorú si vyžiadala sťažovateľka, je zrejmé, aké vady dielo malo a aké náklady si vyžadovalo ich odstránenie. Rovnaká svedkyňa predložila i prehľad tržieb sťažovateľky, ktorý preukazoval ušlý zisk sťažovateľky v dôsledku omeškania zhotoviteľa. Tieto všetky predložené dôkazy mali byť okresným súdom zohľadnené a sťažovateľke mal byť ponechaný priestor na vyjadrenie sa k nim, pretože jej právny zástupca sa s nimi nemohol ani riadne oboznámiť. Okresný súd vyhodnotil výsledky dokazovania svojvoľne a v rozpore s princípmi hodnotenia dôkazov. Pokiaľ za tejto situácie neposkytol ochranu sťažovateľke krajský súd ani najvyšší súd, aj ich postupom a rozhodnutiami preto došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu.

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

13. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Sťažovateľka namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy jednak rozsudkom okresného súdu č. k. 25 Cb 150/2013-195 z 18. mája 2015 a jednak rozsudkom krajského

súdu č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 17/2018 z 12. júna 2018.

17. Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti sťažovateľky, ktorá smerovala proti rozsudku okresného súdu č. k. 25 Cb 150/2013-195 z 18. mája 2015.

18. V citovanom čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

19. Proti rozsudku okresného súdu č. k. 25 Cb 150/2013-195 z 18. mája 2015 bolo prípustné odvolanie, o ktorom patrilo rozhodnúť krajskému súdu. Sťažovateľka odvolanie podala a rozhodol o ňom krajský súd rozsudkom č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu č. k. 25 Cb 150/2013-195 z 18. mája 2015 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci.

20. Odlišná je situácia vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017 a uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 17/2018 z 12. júna 2018, na preskúmanie ktorých je právomoc ústavného súdu daná.

21. Sťažovateľka tvrdí, že k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy týmito rozhodnutiami došlo v dôsledku ich nedostatočného odôvodnenia, ich arbitrárnosti a svojvoľnosti daných nesprávnym vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania, nevykonaním sťažovateľkou navrhovaného znaleckého dokazovania na určenie výšky zľavy z ceny diela, ako aj v dôsledku toho, že okresný súd v poradí šieste pojednávajúce na žiadosť sťažovateľky neodročil, ale vo veci rozhodol, čo sťažovateľke znemožnilo reagovať na dôkazy predložené svedkyňou [REDAKOVANÉ] až na tomto pojednávaní a ich obsah zohľadniť v kompenzačnej námietke.

22. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

23. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

24. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť a účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom. Ústavný súd hodnotí, či v konkrétnej veci uskutočnený výklad právnej normy je ústavne udržateľný, t. j. či nie je arbitrárny (svojoľný) alebo zjavne neodôvodnený. Rovnako tak ústavný súd nezosúladzuje rozdielnu judikatúru všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014). Ústavný súd zdôrazňuje, že nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

25. Ústavný súd konštatoval už i to, že skutkové závery všeobecného súdu môžu byť predmetom jeho preskúmania iba vtedy, ak by z nich vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov

26. Krajský súd v odôvodnení rozsudku č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017 uviedol, že sa s dôvodmi rozsudku okresného súdu v celom rozsahu stotožnil, poukázal na ne, konštatoval ich správnosť a s poukazom na § 387 ods. 2 CSP na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil: *„Súd prvej inštancie mal na základe výsledkov dokazovania za preukázané, že strany sporu uzavreli zmluvu o dielo, pričom žalobca vyúčtoval cenu diela okrem iného aj faktúrou č. 0092010, z ktorej bol neuhradená suma 11.550,45 eur. Žalovaný si v rámci svojej obrany uplatnil voči žalobcovi kompenzačnú*

námietku, a to do výšky žalobcom uplatneného nároku z titulu nároku na zľavu z ceny diela. Ako správny možno potom hodnotiť postup súdu prvej inštancie, ktorý sa zaoberal dôvodnosťou nároku žalovaného z titulu zľavy z ceny diela za vady, ktoré neboli žalobcom v primeranej dodatočnej lehote odstránené, pričom bolo na žalovanom, aby svoj nárok uplatnený z titulu väd diela osvedčil relevantnými dôkaznými prostriedkami. Ako vyplýva z predloženého spisu, súd prvej inštancie prijal záver, že žalovaný si uplatnil voči žalobcovi riadne nárok z titulu väd diela, a to listom zo dňa 11.5.2012. Pri určovaní výšky zľavy prvoinštančný súd postupoval správne, keď posudzoval iba tie vady, ktoré boli uvedené v preberacích protokoloch, keďže nebolo v konaní preukázané, že iné vady okrem tých, ktoré boli dňa 21.12.2010 spísané, boli reklamované právne relevantným spôsobom podľa § 562 Obchodného zákonníka, t.j. bez zbytočného odkladu po tom, ako boli tieto vady po odovzdaní predmetu diela zistené. Pokiaľ ide o výšku zľavy z ceny diela dodaného s vadami, konajúci súd túto ustálil na sumu 4.000 eur, ktorú považoval za primeranú vzhľadom na charakter reklamovaných väd. Pri určení výšky zľavy vychádzal prvoinštančný súd aj z predchádzajúceho správania sa strán sporu a z ich výpovedí v rámci súdneho konania. Je nutné uviesť, že takýto postup sa neprieči jednotlivým ustanoveniam Obchodného zákonníka upravujúcim tento druh nároku z väd diela a súčasne, že vykonanie znaleckého dokazovania za účelom určenia výšky zľavy sa javí byť nehospodárne, ako uviedol aj prvoinštančný súd.“

27. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 3 Obdo 17/2018 z 12. júna 2018 najprv pripomenul, že „dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Ak dovolateľ (resp. jeho právny zástupca spisujúci dovolanie) uvedeným spôsobom nepostupuje, dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435, čo je dôvod pre odmietnutie podaného dovolania v zmysle ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 nie je oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca ako osoba znalá práva a hľadať v texte dovolania,

prípadne v predložennom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 C. s. p. (rovnako aj uznesenie z 24. augusta 2017, sp. zn. 3Obdo/19/2017). Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať.“.

28. Pokiaľ sťažovateľka argumentovala nedostatočným odôvodnením rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, najvyšší súd uviedol, že „v tejto časti nie je dovolateľom tvrdený dovolací dôvod odôvodnený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. Z obsahu dovolania žalovaného nevyplýva, realizáciu akých konkrétnych procesných práv mu mal odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožniť v takej miere, že malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd preto nie je oprávnený posudzovať prípustnosť podaného dovolania s ohľadom na namietanú nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Nad rámec uvedeného dovolací súd osobitne k časti dovolania, v ktorej bolo namietané nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie týkajúce sa určenia hodnoty ceny diela z dôvodu neodstránenia jeho väd a nedorobkov a výšky poskytnutej zľavy, dáva žalovanému do pozornosti, že uvedenú námietku nevzniesol v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti zostávajú aktuálne závery judikátu R 39/1993, podľa ktorého podmienka prípustnosti dovolania nie je splnená, ak sa strane znemožnila realizácia jej patriacich procesných práv (iba) pre časť konania a do takej miery, že strana následne mohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohla podať proti rozsudku, ktorý jej bol riadne doručený, odvolanie.“.

29. Pokiaľ sťažovateľka v dovolaní argumentovala nevykonaním ňou navrhnutých dôkazov, ktoré predložila okresnému súdu na poslednom pojednávaní a ktoré mali podľa jej názoru preukázať, že dodaním diela žalobkyňou s vadami sťažovateľke vznikla škoda,

najvyšší súd najprv pripomenul, že v dovolacom konaní «nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 C. s. p. („dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.». Ďalej najvyšší súd odkázal na skoršiu rozhodovaciu prax (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 40/2017 zo 7. decembra 2017), v ktorej vyslovil, že „povinnosťou súdu je v odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy (ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p. účinného do 30. júna 2016, rovnako aj § 220 ods. C. s. p.). Povinnosť v zmysle uvedeného ustanovenia má súd vo vzťahu k tým dôkazom, ktoré strana navrhla a ktoré mali slúžiť na preukázanie tvrdení strany týkajúcich sa predmetu sporu. Uvedené vyplýva aj z judikatúry ESLP, v zmysle ktorej z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (rozhodnutie ESLP Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993). Pokiaľ procesný návrh strany sporu (vrátane návrhu na vykonanie dokazovania) nemá súvis s predmetom prejednávaného sporu a nemá význam pre rozhodnutie vo veci, nie je povinnosťou súdu dať strane odpoveď na to, prečo procesnému návrhu strany nevyhovelo.“. Najvyšší súd sa s argumentáciou sťažovateľky nestotožnil a vychádzajúc zo zápisnice o pojednávaní poukázal na to, že „žalovaný na pojednávaní konanom dňa 18. mája 2015 nepredložil súdu prvej inštancie žiadne dôkazy a ani nepodal žiadny návrh na vykonanie, resp. doplnenie dokazovania. Jednotlivé listiny založila do súdneho spisu svedkyňa [REDACTED], čo potvrdil samotný právny zástupca dovolateľa (vid' strana 8 zápisnice z predmetného pojednávania) a tento iba všeobecne uviedol, že trvá na pokračovaní v dokazovaní (vid' strana 9 zápisnice z predmetného pojednávania). Navyše pozornosti dovolacieho súdu neušlo, že v dovolaní dovolateľ uviedol, že týmito dôkazmi mal byť preukázaný jeho nárok na náhradu škody (v podobe ušlého zisku), ktorý však nebol predmetom prejednávaného sporu. Predmetom sporu bol výlučne nárok žalobcu na zaplatenie časti ceny diela, resp. nárok žalovaného na zľavu z ceny diela z dôvodu dodania diela žalobcom s vadami.“.

30. Najvyšší súd ďalej vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľky o prípustnosti jej dovolania, pokiaľ sťažovateľka namietala, že okresný súd a krajský súd sa vôbec nezaoberali ňou uplatneným nárokom na náhradu škody, uviedol, že táto dovolacia námietka neobstojí, pretože „je v rozpore s obsahom predloženého súdneho spisu a dovolací súd ju vyhodnotil ako zavádzajúcu... žalovaný si proti nároku žalobcu na zaplatenie ceny diela kompenzačnú námietku v podobe nároku na náhradu škody neuplatnil. Uvedené vyplýva aj zo zápisnice o pojednávaní z 18. mája 2015 na súde prvej inštancie, na ktorom právny zástupca žalovaného uviedol, že sumu, ktorú si bude uplatňovať ako ušlý zisk, len upresní (strana 7 predmetnej zápisnice). Vychádzajúc zo skutočnosti, že žalovaný si riadne v konaní pred súdom prvej inštancie neuplatnil kompenzačnú námietku v podobe nároku na náhradu škody, konajúce súdy sa s predmetnou kompenzačnou námietkou nemohli zaoberať, keďže o jej obsahu a dôvodoch nemali žiadnu vedomosť. Súd prvej inštancie a aj odvolací súd sa v dovolaní tvrdeným nárokom žalovaného na náhradu škody nezaoberali nie z dôvodu ich nesprávneho procesného postupu, ale z dôvodov, za ktoré zodpovedá výlučne žalovaný, prípadne jeho právny zástupca. Súd prvej inštancie pritom vo svojom rozsudku (na strane 17) skonštatoval, že nevyhovел návrhu právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní konanom dňa 18. mája 2015 na odročenie pojednávania za účelom uplatnenia a vyšpecifikovania kompenzačnej námietky. Dovolací súd pritom poukazuje na skutočnosť, že žalovaný bol v celom konaní zastúpený právnym zástupcom, ktorý ho zastupuje aj v dovolacom konaní, a ktorý mal žalovanému zabezpečiť kvalifikovanú právnu pomoc. Uvedená skutočnosť vyplýva z článku 11 ods. 3 Základných princípov Civilného sporového poriadku - v zmysle ktorého advokát ako osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním, ktorý sa verejne hlási k určitej profesii, sa považuje za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou – a zároveň aj z ustanovenia § 18 ods. 1 veta prvá zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je advokát povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi. Ustanovenie § 18 ods. 2 veta prvá uvedeného zákona ukladá advokátovi povinnosť pri výkone advokácie konať čestne a svedomito, dôsledne využívať všetky právne

prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné. So zreteľom na citované ustanovenia je dôvodné očakávať, že advokát ako kvalifikovaný právny zástupca urobí všetko pre dosiahnutie procesného úspechu ním zastúpenej strany sporu a že v procesných úkonoch v priebehu sporového konania riadne uplatní všetky procesné nároky svojho klienta a označí, resp. predloží všetky dôkazy na preukázanie týchto procesných nárokov. Z obsahu predloženého súdneho spisu je zrejmé, že právny zástupca žalovaného vyššie uvedeným spôsobom... nepostupoval, v dôsledku čoho bol žalovaný v spore neúspešný. Následne sa právny zástupca žalovaného v dovolaní snažil preniesť zodpovednosť za svoje pochybenie na konajúce súdy, čo je neprípustné.“.

31. Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

32. Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na otázku, z akých dôvodov považoval rozsudok okresného súdu za vecne správny a z akých dôvodov argumentácia v odvolaní sťažovateľky proti nemu nemohla obstáť. Rovnako najvyšší súd podrobne a presvedčivo vysvetlil, z akých dôvodov považoval dovolanie sťažovateľky za také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Odôvodnenie rozhodnutí krajského súdu i najvyššieho súdu preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

33. Sťažovateľka síce v sťažnosti doručenej ústavnému súdu tvrdila, že k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy malo dôjsť aj uznesením najvyššieho súdu, avšak pre toto svoje tvrdenie nepredložila ústavnému súdu žiadnu argumentáciu, ktorou by odôvodňovala rozpor postupu a záveru najvyššieho súdu o potrebe odmietnutia jej dovolania s princípmi základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v tejto súvislosti iba odkázala na dôvody uvedené vo vzťahu k rozsudku okresného súdu. Za tejto situácie ústavný súd vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu konštatuje, že jeho dôvody považuje za dostatočné a priliehavé, pokiaľ ide o záver najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľka riadne nevymedzila dovolací dôvod, ako aj pokiaľ ide o posúdenie priebehu posledného pojednávania pred okresným súdom a konštatovanie najvyššieho súdu, podľa ktorého náhrada škody sťažovateľkou v konaní proti žalobkyni kompenzačnou námietkou uplatnená nebola, a preto sa ani okresný súd a ani krajský súd nemali dôvod touto otázkou zaoberať.

34. Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu sťažovateľka v prvom rade namietala, že krajský súd sa stotožnil s vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania okresným súdom a dospel k záveru, podľa ktorého sťažovateľka v konaní nepreukázala ňou tvrdenú výšku zľavy z ceny diela a ani riadne uplatnenie nárokov z iných väd diela, než tých, ktoré boli uvedené v protokole. Ani ústavný súd nemá pochybnosť o správnosti posúdenia dôkazného bremena okresným súdom a krajským súdom, ktoré zhodne vychádzali z toho, že pokiaľ si sťažovateľka uplatnila zľavu z ceny diela, bola povinná preukázať jednak dôvodnosť tvrdeného nároku a jednak jeho výšku. Okresný súd i krajský súd považovali za preukázanú dôvodnosť nároku na zľavu z ceny diela iba vo vzťahu k vadám uvedeným v protokole. Na iné vady tvrdené v konaní sťažovateľkou neprihliadli, pretože sťažovateľka nepreukázala, že ich uplatnila včas. Ústavný súd považuje za ústavne konformné zistenie všeobecných súdov, podľa ktorého boli ďalšie vady sťažovateľkou riadne reklamované až listom z 1. júla 2014. Zmyslu a účelu právnej úpravy nárokov z väd potom zodpovedá i záver okresného súdu a krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľka si svoju povinnosť vady oznámiť včas nesplnila. Pokiaľ žalobkyňa namietla túto skutočnosť v súdnom konaní, nebolo sťažovateľke možné nároky z ďalších väd priznať (§ 428 Obchodného zákonníka).

35. Sťažovateľka ďalej namietala, že krajský súd odobril postup okresného súdu, ktorý v poradí šieste pojednávanie na žiadosť sťažovateľky neodročil, ale vo veci rozhodol, čo sťažovateľke znemožnilo reagovať na dôkazy predložené svedkyňou [REDAKOVANÉ] až na tomto pojednávaní a prípadne podrobnejšie odôvodniť kompenzačnú námietku. Ani v tomto postupe okresného súdu nenachádza ústavný súd náznaky porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu. Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľky, že týmto postupom bola vylúčená z možnosti uplatniť si nároky na náhradu škody proti žalobkyni kompenzačnou námietkou, takýto nárok dovedy skutočne – tak, ako to uviedol najvyšší súd – predmetom konania nebol a pokiaľ ho sťažovateľka mala záujem predmetom konania urobiť, mala na to v jeho skoršom priebehu dostatok času. Dôkazom, na ktorom hodlala sťažovateľka zjavne tento nárok založiť, boli svedkyňou [REDAKOVANÉ] predložené účtovné doklady samotnej sťažovateľky, ktoré museli byť sťažovateľke známe od začiatku konania. To isté platí vo vzťahu k súkromnému znaleckému posudku, fotografiám a cenovej ponuke tretej osoby na odstránenie väd diela. Nie je preto už významné, či tieto dôkazy prípadne neboli známe právnomu zástupcovi sťažovateľky. Pokiaľ mali tieto dôkazy preukazovať existenciu ďalších väd diela, prípadne ich rozsah, aj v prípade ich preukázania bola rozhodujúcou skutočnosť, že tieto ďalšie vady neboli riadne a včas sťažovateľkou uplatnené.

36. Pokiaľ sťažovateľka namietala, že k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu došlo tým, že okresný súd napriek jej návrhu nevykonal znalecké dokazovanie na určenie výšky zľavy z ceny diela, ani v tomto postupe okresného súdu a krajského súdu nemožno vidieť porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Výška zľavy z ceny diela priznanej napokon sťažovateľke okresným súdom sa vzťahovala iba na vady uvedené v protokole a zodpovedala ich popisu a charakteru tak, ako boli v protokole uvedené. Určenie výšky nároku úvahou súdu je tradičným a účelným inštitútom procesného práva, ktorý prispieva k hospodárnosti a rýchlosti konania. Použitie tohto postupu je podmienené tým, že výšku nároku možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ju nemožno zistiť vôbec (§ 136 Občianskeho súdneho poriadku, obdobne § 264 CSP). Úvaha (odhad) súdu však nesmie byť svojvoľná a záver súdu o tejto otázke

musí byť odôvodnený. Tento postup je možný i v prípade, ak výšku nároku možno určiť znaleckým posudkom, avšak náklady na jeho vypracovanie v porovnaní s predmetom sporu sú v zjavnom nepomere. Podľa názoru ústavného súdu podmienky pre určenie výšky nároku sťažovateľky na zľavu z ceny diela úvahou (odhadom) súdu boli splnené a okresný súd i dostatočne a preskúmateľným spôsobom tento svoj postup odôvodnil, najmä odkazom na konkrétne okolnosti veci sťažovateľky. Ostatne ani sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu nepriniesla žiadny argument, ktorý by záver o primeranosti výšky jej nároku 4 000 € vyvrátil alebo spochybnil.

37. Pretože krajský súd interpretoval aplikované ustanovenia právnej úpravy spôsobom, ktorý nepovažuje ústavný súd za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, a takými nie sú ani skutkové závery krajského súdu vyvedené z vykonaného dokazovania, rozhodnutie krajského súdu nie je z ústavného hľadiska neospravedliteľné ani neudržateľné. Ústavný súd preto nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a postupom krajského súdu pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľky.

38. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu č. k. 1 Cob 329/2015-273 z 11. mája 2017 a uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 17/2018 z 12. júna 2018 odmietol podľa § 25 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

39. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2018